

დimitრი აბრამიანი

CSS

Cascading Style Sheet

საქართველოს უნივერსიტეტის გამომცემლობა

თბილისი

2011

CSS - Cascading Style Sheet

2011

შემდგენელი:

დიმიტრი აბრამიანი

რედაქტორი:

ზურაბ ცქირია

ყველა უფლება დაცულია

© 3554, თბილისი, საქართველო.

საქართველოს უნივერსიტეტის გამომცემლობა © 2011

ISBN 978-99940-50-51-2

მისამართი: თბილისი, კოსტავას ქ. 77ა

სარჩევი

სარჩევი	3
ავტორისგან	5
სტილები	6
სტილების დამატების ხერხები	6
მიმაგრებული სტილები	6
გლობალური სტილები	8
ჩანერგილი სტილები	9
სტილების იმპორტი	11
მოწყობილობების ტიპები	13
CSS საბაზო სინტაქსი	20
სტილების გამოყენების წესები	22
კომენტარები	24
სტილის თვისებების მნიშვნელობები	25
ზომები	25
მისამართები	28
საკვანძო სიტყვები	30
სელექტორები	31
ტეგის სელექტორები	31
კლასები	32
იდენტიფიკატორები	40
კონტექსტური სელექტორები	44
მეზობლური სელექტორები	48
შვილობილი სელექტორები	54
ატრიბუტების სელექტორები	61
ატრიბუტის ჩვეულებრივი სელექტორი	62
ატრიბუტი მნიშვნელობით	64
თუ ატრიბუტის მნიშვნელობა იწყება განსაზღვრული ტექსტით	65
თუ ატრიბუტის მნიშვნელობა მთავრდება განსაზღვრული ტექსტით	67
თუ ატრიბუტის მნიშვნელობა შეიცავს მითითებულ ტექსტს	69
ატრიბუტის ერთი მნიშვნელობა რამდენიმედან	70
დეფისი ატრიბუტის მნიშვნელობაში	71
უნივერსალური სელექტორი	74
ფსევდოკლასები	75
ელემენტის მდგომარეობის განსაზღვრელი ფსევდოკლასები	76
დოკუმენტის სტრუქტურასთან დაკავშირებული ფსევდოკლასები	83
ფსევდოკლასები, რომლებიც განსაზღვრავენ ენას	86
დაჯგუფება	88
მემკვიდრეობა	90

შესავალი CSS3 -ში	95
CSS3 -ის რამდენიმე თვისება	95
CSS3 ფონის თვისებები	97
CSS3 ტექსტის თვისებები	99
CSS3 @FONT-FACE წესები	101
CSS3 2D ტრანსფორმაცია	103
CSS3 3D ტრანსფორმაცია	106
CSS3 ტრანსფორმაცია	108
გამოყენებული ლიტერატურა	110

ავტორისგან

მოგესალმებით, მკითხველო. ამჟამად, წიგნის დაწერის მომენტისათვის, მიმდინარეობს CSS –ის მშფოთვარე ზრდა, და მოხარული ვარ რომ შემოძლია მოგიყვეთ CSS –ის ძირითად თვისებებზე, დაწერის სტილზე, სინტაქსზე და მოკლედ აგიხსნათ თუ როგორ შეიძლება სტილების რეალიზება და მართვა ვებ-გვერდზე.

წიგნში მოცემული მრავალი მაგალითით შეიძლება უფრო ძირეულად შეისწავლოთ CSS დაწერის ტექნოლოგია. ყოველი მაგალითის შემდეგ არის ახსნა თუ როგორ არის რეალიზებული ესა თუ ის სტილი. გთხოვთ გაითვალისწინოთ, რომ წიგნის დაწერის მომენტისათვის, ზოგი სტილის გამოყენება არ იყო რეალიზებული ბრაუზერების უმრავლესობაში, თუმცა მათი აღწერა ზუსტია.

წიგნი გათვლილია როგორც დამწყებზე, აგრეთვე პროფესიონალზე.

სტილები¹

სტილები ან CSS² სტილები ეწოდება ფორმატირების პარამეტრების ნაკრებს, რომელიც გამოიყენება დოკუმენტის სხვადასხვა ელემენტის ფორმის, ფერის, ზომის თუ სხვა მახასიათებლის ცვლილებისათვის. სტილების გამოყენება დაიწყო დიდი ხნის წინ - განვითარებულ საგამომცემლო სისტემებში და ტექსტურ რედაქტორებში, იგი საშუალებას იძლევა ერთი დაწკაპუნების მეშვეობით შეცვალოთ ტექსტის იერსახე.

ამჟამად სტილების გამოყენება ხელმისაწვდომია ვებ-გვერდების შემქმნელებისათვის. CSS წარმოადგენს მძლავრ სისტემას, რომლითაც შესაძლებელია ვებ-დოკუმენტის სხვადასხვა ხერხების გამრავალფეროვნება.

ვებ-გვერდზე სტილების დასამატებლად არსებობს რამდენიმე საშუალება და დანიშნულება. განვიხილოთ თითოეული

სტილების დამატების ხერხები

მიმაგრებული სტილები

მიმაგრებული სტილების გამოყენების დროს, სელექტორების აღწერა და მათი მნიშვნელობები იწახება ცალკე ფაილში, როგორც წესი .css გაფართოებით. ძირითად დოკუმენტთან დაკავშირებისათვის გამოიყენება ტეგი <link>, რომელიც თავსდება <head> კონტეინერში, იხილეთ მაგალითი 3.1

მაგალითი 3.1. მიმაგრებული სტილების მიზმა

```
<!DOCTYPE HTML>
```

```
<html>
```

```
<head>
```

¹ სტილები ეწოდება ფორმატირების პარამეტრების ნაკრებს, რომელიც გამოიყენება დოკუმენტის სხვადასხვა ელემენტის: ფორმის, ფერის, ზომის თუ სხვა მახასიათებლის ცვლილებისათვის.

² Cascading Style Sheets, სტილების კასკადური ცხრილი.

```

<meta http-equiv="Content-Type" content="text/html;
charset=utf-8">

<title>სტილები</title>

<link      rel="stylesheet"      type="text/css"
href="mysite.css">

<link      rel="stylesheet"      type="text/css"
href="http://ug.edu.ge/main.css">

</head>

<body>

<h1>სათაური</h1>

<p>ტექსტი</p>

</body>

</html>

```

<link>-ის ატრიბუტები **rel** და **type** უცვლელია, ხოლო **href**-ში მიეთითება CSS ფაილის მისამართი. შეიძლება როგორც ლოკალური ასევე აბსოლუტური მისამართის მითითება. მიაქციეთ ყურადღება იმას, რომ აბსოლუტური გზის მითითებით, თქვენ შეგიძლიათ სხვა ვებ-გვერდთან ასეთნაირად განსაზღვრული სტილების ცხრილის მიღმა.

გლობალური სტილები

გლობალური სტილების გამოყენებით, CSS მახასიათებლები აღიწერება თვითონ დოკუმენტში და თავსდება ვებ-გვერდის თავში **<head>** კონტეინერში. ამ მეთოდის გამოყენებისას სტილები თავსდება კონტეინერში **<style>**, იხილეთ მაგალითი 3.3

მაგალითი 3.3. გლობალური სტილების გამოყენება

```
<!DOCTYPE HTML>

<html>

  <head>

    <meta http-equiv="Content-Type" content="text/html;
charset=utf-8">

    <title>გლობალური სტილები</title>

    <style type="text/css">

      H1 {

        font-size: 120%;

        font-family: Verdana, Arial, Helvetica, sans-
serif; color: #333366;

      }

    </style>

  </head>

  <body>

    <h1>გაუმარჯოს!!!</h1>

  </body>

</html>
```

ნაჩვენებ მაგალითში განსაზღვრულია <h1> ტეგის სტილი, რომლის გამოყენება შესაძლებელი იქნება ვებ-გვერდის ნებისმიერ ადგილას ჩასმული <h1> ტეგისათვის.

ჩანერგილი სტილები

ჩანერგილი სტილები, წარმოადგენს ერთგვარ გაფართოებას გვერდზე არსებული ნებისმიერი ტეგისათვის. სტილის განსაზღვრავად გამოიყენება პარამეტრი style, მის მნიშვნელობაში კი იწერება სტილი, თვისებათა კრებული. (მაგალითი 3.4)

მაგალითი 3.4. ჩანერგილი სტილის გამოყენება

```
<!DOCTYPE HTML>

<html>

  <head>

    <meta http-equiv="Content-Type" content="text/html;
    charset=utf-8">

    <title>ჩანერგილი სტილები</title>

  </head>

  <body>

    <p style="font-size: 120%; font-family:
    monospace; color: #cd66cc">ტექსტის მაგალითი</p>

  </body>

</html>
```

ნაჩვენებ მაგალითში ტეგი <p> -ს სტილების მითითება ხდება პარამეტრი style -ის გამოყენებით, რომელშიც წერტილ-მძიმის გამოტოვებით ჩამოთვლილია სტილების თვისებები.

ჩანერგილი სტილების გამოყენება არაა მიზანშეწონილი, რადგან ასეთი სტილების გამოყენებისას დოკუმენტის მოცულობა მკვეთრად იზრდება და მისი ჩამოტვირთვა ბრაუზერში ძნელდება.